

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 10 d., 1975 m.

Kaina 15c

58

PREZ. SADATAS ATMETA NEPUOLIMO PAKTĄ

KAMBODIJA KEIČIA VYRIAUSYBĘ

PHNOM PENHAS. — Kambodijos prezidentas Lon Nolas pavadė premjerui Long Boret sudaryti naują ministerių kabinetą. Prezidentas pašalino iš pareigų septintosios divizijos vadą gen. Deng Layon, kuris kaltinamas apsilėidimu, leidžiant sukilėliams apšaudyti aerodromą. Ši divizija stovi 14 mylių į šiaurės vakarus nuo sostinės ir 5 mylios nuo Pochentong aerodromo, kurį sukilėliai nuolat apšaudė raketomis ir artilerijos sviediniais. Ještadienį nuo aušros iki vidurdienio į aerodromą ir apylinkes nukrito 40 raketų ir artilerijos sviedinių, tačiau jie rimtesnės žalos nepadarė. Amerikos lėktuvai toliau gabeną į aerodromą maistą ir amuniciją.

Nežiūrint prezidento Fordo kalboje paskelbto įspėjimo, kad "Kambodijoje laikas baigiasi", kongreso nariai nesiskubina duoti 222 mil. dol. karinės paramos, kurios prašo vyriausybė. Senato demokratų vadas pasakė penktadienį, kad viltys tai paramai neperdidžiausios. Vyriausybė turinti ieškoti taikingo konflikto sprendimo be naujos paramos.

Karinė padėtis Kambodijoje vis blogėja. Sukilėliai užėmė Neak Ludag ant Mekongo upės kranto. Dabar visas Mekongo upės žemumys iki P. Vietnamo sienos yra sukilėlių rankose. Apie 1,000 vyriausybės kareivių tvarkingai pasitraukė iš Neak Ludag penktadienį. Prie sostinės vyriausybės pasitūtelėjusios batalionas ir "raketų diržo" apylinkės, iš kur komunistai apšaudė aerodromą. Ši apylinkė pilna pelkių ir džunglių, kuriose slapstosi sukilėliai, gerai įsitvirtinę požeminiuose bunkeruose. Vyriausybės kariuomenės žygis čia nelengvas ir nuostolingas.

Svečiai sveikino Lietuvos konsulą

Lietuvos generalinio konsulo, Vliko ir LLK suruoštame Vasario 16 priėmimo Carnegie Endowment salėje dalyvavo apie pusantro šimto svečių, kurių tarpe buvo Lietuvai draugingų valstybių konsulai, New Yorko miesto ir valstijos valdžios atstovai, kaimyninių valstybių egzilinių organizacijų vadovai ir lietuvių visuomenės bei jaunimo organizacijų atstovai.

New Yorko miesto valdžią atstovavo Konsulinio korpuso direktorė Fresia Phillips, dr. Ruskin su žmona miesto komisinerės Jungtinės Tautoms Mrs. Loeb atstovė ir valstijos senatorius M. J. Knorr. Dar dalyva Radio Liberty vyr. direktorius H. Sargent ir jo pavaduotojas R. Tuck.

Iš New Yorko konsulinio korpuso narių buvo atvykę — Tautinės Kinijos generalinis konsulas Kōsin C. Shah, Barbados gen. konsulas G. C. Springer, Estijos atstovas ir gen. konsulas E. Jaakson ir konsulas A. Linkhorst su ponia, Haiti gen. konsulas F. Florestal, Panamos gen. konsulas ambasadorius J. A. Staag su žmona ir Urugvajaus gen. konsulas H. Goynne-Alver.

Raštu Lietuvos generalinį konsulą Anicetą Simutį Vasario 16 proga pasveikino New Yorko miesto komisinerė Jungtinės Tautoms ir Konsuliniam korpusui Mrs. J. J. Loeb, mero A. D.

IŠ VISO PASAULIO

BERLYNAS. — Pietų Jemenas paprašė penkių vokiečių teroristų išvažiuoti iš Jemeno. Jie atvyko Lufthansa lėktuvu praėjusią savaitę, išvažiuoti savo draugų iš Vokietijos kalėjimų. Jemenas paskelbė davęs jiems leidimą nusileisti, nes lėktuvas baigė savo degalus ir buvo pavojus jam nukristi.

BANGKOKAS. — Tailandijoje vyriausybė bando sudaryti dešiniųjų partijų grupę. Demokratų sudaryta koalicija negavo parlamente pasitikėjimo ir premjeras Seni Pramoj po aštuonių dienų pasitraukė. Dabar kabineta bando sudaryti Kukrit Pramoj, kurį remia ir karinės jėgos.

ROMA. — Jėzuitų ordino vyresniųjų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 237 jėzuitai iš 80 valstybių, baigėsi popiežiui raginant šį ordina toliau būti katalikų elitu. Popiežius pabrėžė, kad jis lieka jėzuitų vyriausiu vyresniu.

BRUSELIS. — Prieš atvykdamas į Egiptą sekretorius Kissingeris susitiko Belgijoje su Graikijos užsienio reikalų ministru Dimitrios Bitsios ir aptarė su juo Kipro salos sukelias problemas. Po pasitarimų Kissingeris pasakė reporteriams, kad Amerika stengsis palengvinti kelią į sprendimą, tačiau Amerikai netinka bandyti primesti savo pažiūras Graikijos-Turkijos ginčuose.

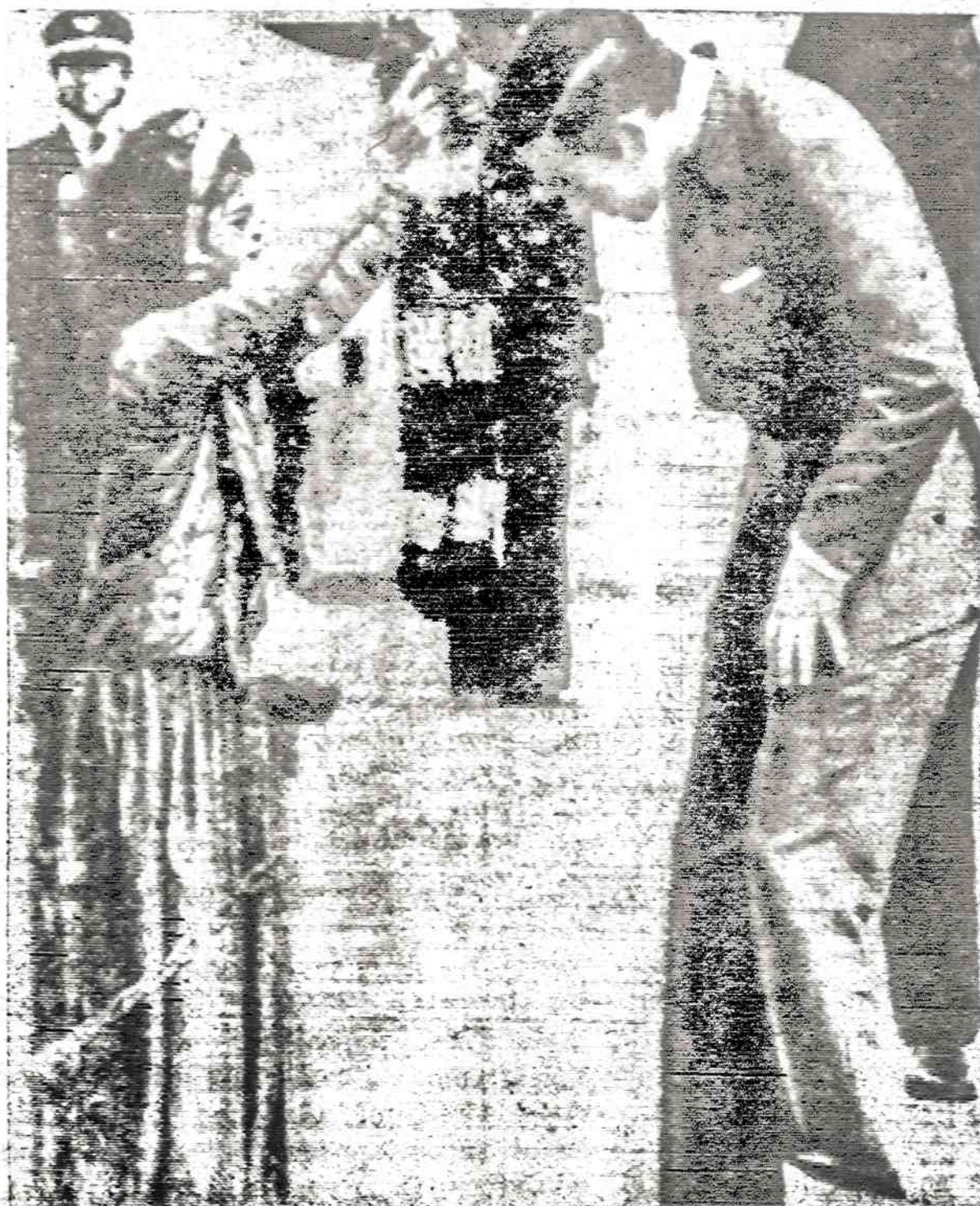
PARYŽIUS. — Pasaulio pramonės valstybėse infliacija šių metų sausio mėn. sumažėjo ir vidutiniškai nesiekė nė vieno nušimčio. Švedijoje kainos net nukrito. Sausio mėn. infliacija buvo didžiausia: Britanijoje, Suomijoje ir Norvegijoje.

BEIRUTAS. — Saudi Arabija, bijodama naftos pertekliaus pasaulyje, sumažino savo gamybą 23%. Aramco bendrovė galėtų per dieną ištraukti iš šaltinių 11,2 mil. statinių, tačiau dabar išpumpuojama 6,5 milijonai.

ČIKAGA. — State Farm automobilų draudimo bendrovė nuo balandžio 1 d. pakels savo apdraudus kainas apie 8%. Bendrovė, paskelbdama kainos pakėlimą, nurodo, kad labai pabrango automobilių dalys ir jų remontas. Dalys nuo 1971 m. pabrango 49%.

♦ Vasario mėn. bedarbių nušimtis Amerikoje buvo tas pats, kaip ir sausio mėn. — 8,2%.

Beame ir savo vardu, miesto protokolo direktorius Angier Biddle Duke.

Atvykęs į Nepalio karaliaus Birendos vainikavimo iškilmes Britanijos sost. įpėdinis princas Čarlis turėjo pasilenkti, kad medikėlė nepalietė mergina galėtų jam ant kaklo užkabinti gėlių vainiką.

Senato smūgis "filibusteriui"

WASHINGTONAS. — Senatas penktadienį susilpnino "filibusterio" taisyklę, kuri gailindavo senato laiką ir trukdydavo priimti įstatymus. Pagal priimtą naują taisyklę 60 senatorių galės filibusterį sustabdyti. Iki šiol buvo reikalaujama filibusterio nutraukimui dviejų trečdalių visų posėdyje dalyvaujančių balsų. Pakeitimas priimtas 56—27 balsais. Abu Illinois senatoriai: Percy ir Stevensonas balsavo už pakeitimą.

Filibusterio rėmėjai, daugiausia konservatyvūs atstovai iš pietinių valstijų, bandė įvairiais parlamentiniais manevrais balsavimą užvesti. Penktadienį, jiems reikalaujant, buvo praversti šeši kvorumo patikrinimai ir devyni varžosaukiai. Dabartinė filibusterio taisyklė pakeitė senąją iš 1959 metų, kada senatas buvo nutaręs taisyklę palengvinti. Iki 1959 metų filibusterį sustabdyti reikėdavo dviejų trečdalių viso senato balsų. O nuo 1959 m. iki praėjusio penktadienio užtekdavo dviejų trečdalių posėdyje dalyvaujančių senatorių balsų.

Daug nelaimių Lietuvos keliuose

Apie dažnas auto nelaimes Lietuvoje rašo vasario 18 "Valstiečių Laikraštis". Auto avarijos kasmet didėjančios. 1973 buvo 4809 avarijos, o 1974 — 5007. 1973 metais jose buvo užmušta 685, o 1974 — 780 žmonių; 1973 sužeista 4383, o 1974 — 4540 žmonių. Laikraštis klausia: "Kaš tai — fatališkas neišvengiamumas, dėsningumas, prieš kurį mes bejėgiai? Papras-

Respublikonai aptarė ateitį

WASHINGTONAS. — Respublikonų partijos vadų suvažiavime prezidentas Fordas keletis kartus pabrėžė, kad jis yra kandidatas į prezidentus 1976 metų rinkimuose. Jis savo kampanijos metu padėsias ir kitiems respublikonams siekti laimėjimų ateinančių metų rinkimuose.

Respublikonų partijos populiarumas Amerikoje niekad nebuvo mažesnis. Prezidentas siūlė savo kalboje išplėsti partijos bazę, neužsidaryti tik mažame išrinktųjų būrelyje, bet atidaryti duris visiems, kuriems rūpi Amerika.

Kiek kitokia nuomonė pareiškė dešiniojo sparno respublikonas, buvęs Kalifornijos gubernatorius Reaganas. Jis sakė, kad respublikonai turi išlaikyti savo ideologinį švarumą ir netapti partija su neišiomis gairėmis ir principais.

Viceprezidentas Rockefelleris pareiškė, kad Amerikai užtenka dviejų partijų, kuriose būtų platus spektras įvairių pažiūrų. Jis nenorėtų matyti dviejų partijų, kurių viena būtų kraštutinėje kairėje, o kita — dešinėje.

— Neseniai Vilniuje gastroliavo Japonijos "karališkų riterių" vokalinis kvartetas, turėjęs didelį pasisekimą. Tai jau esąs nebe pirmas šio kvarteto pasirodymas Vilniuje, kur jis labai šiltai buvo priimtas. (E)

Portugalijoje trukdo mitingus

LISABONA. — Po nacionalistų diktatūros nuvertimo Portugalijoje pradėjo veikti komunistų partija. Negalėdama legaliomis priemonėmis patraukti savo pusėn daugumą portugalų, komunistų partija bando trukdyti kitų partijų veiklą. Mėgiama priemonė yra trukdyti kitų partijų suvažiavimus. Komunistų būriai apsupta sales, kuriose vyksta suvažiavimai ar posėdžiai, sukelia netvarką ir priverčia valdžią atsiųsti kariuomenę tvarkos atstatyti.

Setubal mieste šeštadienį vyko centro demokratų partijos susirinkimas. Komunistai puolė mitingo dalyvių, prasidėjo muštynės, kuriose du žmonės žuvo ir 17 buvo sužeisti, jų tarpe pramuštas britų Guardian laikraščio reporteris Christopher Reed. Kariuomenė, atvykusi į Setubal, 30 mylių nuo Lisabonos, atstatė tvarką.

Jūrų laivyno kapitonas Maxine Conder neseniai buvo pakelta į admiralų laipsnį. Ji buvo Philadelphiaus jūrų laivyno ligoninės slaugymo skyriaus viršininkė.

NELENGVOS KISSINGERIO DERYBOS

ASWANAS. — Sekretorius Kissingeris, pradėjęs paskutinį rundą savo "žingsnis po žingsnio" V. Rytų sprendimo ieškojime, susidūrė su Egipto prezidento Sadato užsispyrimu nepažadėti Izraeliui taikos. Po trijų valandų derybų Sadatas pasirodė korespondentams ir pareiškė: Kol nors vienas Izraelio kareivis stovės ant arabų žemių, kurias Izraelis okupavo 1967 metais, Egipto atsakymas kariauti būtų tas pats, kaip oficialus pakvietimas Izraeliui pasilikti okupuotose žemėse. Sadatas pridėjo, kad Izraelio siūlymai arabams užbaigti ekonominį boikotą yra per ankstyvas. Tą klausimą bus galima spręsti pagrindinėje tautos konferencijoje. Dabartiniai pasitarimai siekia tik sumažinti karinius įtempimus ir tuo paruošti taikos konferencijai kelią.

Henry Kissingeris pasmerkė smurtą

CARDIFFAS. — Sekretorius Kissingeris dalyvaudamas dviejų britų politikų pagerbime Valijoje, Cardiffo mieste, pasakė kalbą, kurioje pasmerkė smurtą Viduriniuose Rytuose. Smurtas nepriartina prie taikos, pasakė jis.

Britų užsienio reikalų ministris Callaghan ir parlamento narys George Thomas jau nuo 1945 metų abu yra Cardiffo atstovai parlamente. Tą progą miestas paskelbė juos garbės piliečiais. Šią garbę yra gavę tik 50 žmonių visoje istorijoje. Paskutinis Cardiffo "freeman" yra buvęs princas Čarlis, Valijos princas, gavęs "freemano" titulą 1969 m.

Senatas keičia debatų taisykles

WASHINGTONAS. — Senato taisyklių debatai pasibaigė po įtemptų ginčų ir senatas 73-21 balsais nutarė pakeisti taisyklę 22-tra, kuri kelis dešimtmečius sukelėdavo senatė nervų įtempimus. Ši taisyklė liečia "filibusterį". Taip vadinamas grupės senatorių, kuriems nepatinka priimamas įstatymas, metodas ilgų kalbėjimų sulaukyti įstatymo priėmimą. Senatas nutarė filibusterį suvaržyti. Keičiant senato įstatymus ar taisykles, kiekvienas senatorius galės kalbėti tik po vieną valandą.

Pasiūlymas užbaigti debatus, kada svarstomas taisyklių pakeitimas, ir ateityje reikalaus dviejų trečdalių senato balsų, tačiau visiems kitiems klausimams išspręsti užteks trijų penktadalių balsų, arba 60 balsų.

Filibusterį praityje naudojo pietinių valstijų senatoriai civilinių teisių įstatymams apskunkinti. Sen. Thurmond iš Pietinės Karolinos kalbėjo kartą 24 val. 18 min., kai buvo svarstomas 1957 m. civilinių teisių įstatymas.

Nauja taisyklė duos oponentams progą pasisakyti, n et užtekti įstatymo projekto, pareiškė sen. Walter Mondale, tačiau atims iš jų galią projektą suparalyžuoti.

DETROITAS. — Nuo pirmadienio į darbus sugrįžta 44,000 automobilių darbininkų. Sausio ir vasario mėnesiais buvo parduota kiek daugiau naujų automobilių ir šią savaitę visiškai uždaryti bus tik du fabriai iš 53 Amerikoje esančių.

Sekmdadienį Kissingeris turėjo būti Izraelyje ir į Egiptą jis planuoja sugrįžti antradienį ar trečadienį.

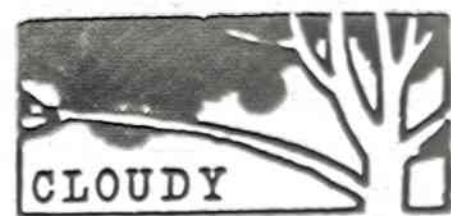
Kaip Sirijai nepatinka dabartinės Kissingerio tarpininkaujamų derybos galima spręsti ir iš to, kad Sirijos prezidentas Assadas šeštadienį paskelbė, kad Sirijos ir Palestinos Laisvinimo organizacijos kariniai ir politiniai štabai sujungiami į vieną. Assadas pareiškė, kad šis sujungimas skiriamas Palestinos kovos konsolidavimui. Sujungimas turės parodyti, kaip toli Sirija nutarusi žengti kovoje už Palestinos interesus.

Stebėtojai mano, kad Egiptui bus neįmanoma pažadėti Izraeliui nepuolimo pakto. Jei Kissingeriui pavyks suderinti abiejų valstybių pažiūras, susitarimą dėl Izraelio jėgų atitraukimo Sinajuje pasirašys, greičiausiai, ne valdžios pareigūnai, bet generolai, kurie vadovauja Sinajaus fronto jėgoms. Jei Egiptas ir padarys koki "nepuolimo" pažadą, tai jis liks slaptoose protokoluose ir žinomas tik Kissingeriui ir Izraelio vadams. Egiptas, manoma, pasiliks teisę žinias apie tokius slaptus pažadus demontuoti. Izraelio vadams irgi teks susitaikinti su mintimi, kad jie negali apie slapta pažadą skelbti savo gyventojams.

Izraelio saugumas parodė korespondentams sugautą Tel Avio viešbučio puolime palestiniečių teroristą. Jis pripažino, kad šis puolimas buvo skirtas suardyti Egipto-Izraelio pasitarimus per Kissingerį. Teroristų vadai įsakė, pakliuvus į nelaisvę, tvirtinti, kad grupė pulti Izraelio atvyko iš Egipto. Tą patvirtino ir arabų laivo, kuris atvezė teroristus prie Izraelio krantų, įgula. Izraelio gynybos ministris Peres pasakė, kad puolimas buvo nukreiptas ne tik prieš Izraelį, bet ir prieš Egiptą. Pas žuvusius palestiniečius buvo rasti prieš Egiptą nukreipti atšišaukimai.

Valant arabų okupuoto Tel Avio viešbučio griuvėsius rastas dar vienas lavonas. Šiame arabų puolime iš viso žuvo 18 žmonių, jų tarpe 7 arabai.

TOKIO. — Japonijos imperatorienė Nagako ketvirtadienį šventė 72 m. gimtadienį.

Didėjantis debesuotumas, su sniego krituliais, dieną 30°, naktį 20. Saulė teka 7:11, leidžiasi 6:51

TEISĖ IR GYVENIMAS

TEISININKŲ PUSLAPIS

ADRESAS: TEISĖ IR GYVENIMAS, 1739 So. HALSTED ST.

CHICAGO, ILLINOIS 60608 TEL.: 436-7796.

Redagavo P. STRAVINSKAS

Išvadinis žodis

Cia pradėdama spausdinti teisininkų puslapį "Teisė ir gyvenimas". Jūs bus siekiama skaitytojus supažindinti su jiems įdomiais teisiniais klausimais, plėsti jų teisinį žinojimą ir ugdyti jų teisinę samone.

Bus duodama čia žinių iš teisės kūrybos, iš jos santykių su morale, iš jos pritaikymo realiaame gyvenime ir su to gyvenimo realia tikrove.

Kiek puslapio remai leis, mes paliesime čia irgi teisinę mūsų bendruomenės problematiką, taip pat ir Lietuvos laisvinimą.

Skaitytojams sudominti duosime kiek žinių ir iš teisinės praktikos, iš teisminių bylų, o jų nuolatiniams prašymams kartkartėmis dar ir teisinės humoristikos.

Duosime irgi informacijų apie mūsų teisininkų gyvenimą, apie jų viešąją veiklą, kiek jos dar matyti.

Bendradarbiais kviečiami visi kolegų teisininkai. Visi gi puslapio skaitytojai prašomi dėl mūsų pastangų atsiliepti, duoti mums savo kritinių pastabų ir sugestijų.

Laikšius ir rašius siųsti šiuo adresu: "Teisė ir Gyvenimas", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608; telefonas 436-7796.

Teisininkų puslapio

VINJETĖS SIMBOLIKA

"Naujienu" ornamentinį pavadinimą su jo meniniais prietaisais — kūriniams, taip pat šio teisininkų puslapio labai gražią vinjetę su jos simboliais piešė siame laiške. Jau su dideliu prietankumu — jame paminėtas dailininkas Jonas Trilys, mums jau gerai pažįstamas savo meninė kūryba, ypač knygų iliustracijomis.

Norime čia kiek paaiškinti tą šios jo nupieštos mūsų puslapio vinjetės simboliką.

Vinjetės viduryje, kaip matome, meniskai įrašytas puslapio pavadinimas "Teisė ir Gyvenimas", gis abiejų pusių duodami dailininko, meniški simboliniai piešiniai.

Kairėje pusėje matome klasikinę, tik mūsų dailininko gražiai stilizuotą Temidės, graikų mitologinės teisėgumo deivės paveikslą, simbolizuojančią Teisingumą.

Temidės užrištos akys simbolizuoja Teisingumo nesąliskumą.

Temidės kairioji ranka laikomos svarstyklės reiškia Tei-

Tikras ir defektinis Teisingumas

Tikras Teisingumas būna tada, kai jis būna toks, koks jis yra — simboliškai pavaizduotas mitologinės graikų deivės Temidės paveikslu.

Tai gi, Teisingumas turi būti nešališkas, ką simbolizuoja Temidės užrištos akys; jis turi būti tikras, apskritas, gebas išaiškinti turimomis priemonėmis teisę, tarsi ją atverti, ką simbolizuoja mums pasako Temidės kairė ranka laikomos svarstyklės; jis turi turėti jėgą teisę įgyvendinti, ką irgi simbolizuoja mums pasako Temidės dešinią ranką laikomos kalavijas.

Toks jis turėtų būti valstybės vidaus gyvenime, toks ir tarptautiniame. Bet ar toks jisai yra?

Oi, ne! Dažnai ir daug kur matome jį nepilną, su trūkumais, defektu, kurį būtų galima simboliškai pavaizduoti deivės Temidės paveikslu be jos užrištų akių, be svarstyklių arba be kalavijo.

I. — Temidė be užrištų akių

Temidė be užrištų akių vaizduotų šališką Teisingumą; tokį, koks yra, pvz., despotinėje Sovietų Sąjungoje ir jos užgrobtuose, pavergtuose kraštuose, įskaitant ir mūsų Lietuvą.

Kad sovietinių, bolševikinių "Teisingumas" yra šališkas, kad jį "Temidė" yra atvirai, neuzrištomis akimis, tą liudija mums gausybė faktų ir iš okup. Lietuvos gyvenimo, pvz., konstatuoti Katalikų Kronikoje, kurios Lietuvos okupantas taip labai bijosi, ieško ir persekioja jos leidėjus, redaktorius ir platintojus.

Labai vaizdžiai ir gerai išaiškintais faktais toks Sovietų "Teisingumo" šališkumas parodytas Vokiečių laisvųjų teisininkų išleistoje vokiečių ir anglų kalbomis knygoje "Neteises katalogas", kur duota visa eilė tiesiog gausybė ir šališko sovietinio "Teisingumo" pavyzdžių, kuriuos duosime čia atskirai.

II. — Temidė be svarstyklių

Nevikri, be sumanumo, negebanti išaiškinti neteises veiksmų ir, kaip sako, "atsverti teisę" Teisingumą galima simboliškai pavaizduoti Temidės paveikslu be svarstyklių.

Toks "Teisingumas" yra tose valstybėse, kur teismas savo sprendimuose daro daug klaidų, negėbėdamas išaiškinti faktų (bylos aplinkybių) ar suprasti įstatymų, suvokti teisę.

Tokio "Teisingumo" gyvas pavyzdys yra, pvz., Turkijos "Teisingumas", kurios baudžiamasis teismas kelis metus sprendė visai paprastą nekomplikuotą mūsų Brazilskų bylą, negėbėdamas apsieiti su Turkijos "Teisingumo" svarstyklėmis.

Sia proga reikia apie tą palyginti labai žemos teisines kultūros krašto "Teisingumą" pasakyti dar ir tai, kad jis labai nevikrus, neapsukrus nei civilinėse bylose, kuriose Turkijos teismai daro gausybes klaidų, nesuprasdami civilinių įstatymų.

Mat, Turkija, jos prezidentu esant žyminiam jos politikui ir pažangos vyrui Atatürkui (1881—1938), pati, deja, buvusi, kaip sakytą, dar labai žemos teisinių kultūros, redeva (išvėde) labai pažangos, pačios angščiausios (pasaulyje) teisinių kultūros krašto — tai Šveicarijos civilinius kodeksus (ZGB ir OR), su-

okupanto mums išstatytais teigul ir lietuviais, bet esančiais jo sąjūde ir veikimais pagal jo valią bei nurodymus, visai neatsitovaujančiais mūsų lau-

APIE SPAUDOS NUSIKALTIMUS

Kalbant apie spaudos nusikaltimus, turima galvoj baudžiamųjų įstatymų uždraustus veiksmus, už kurių papildymą gresia bausmė. Papildžius tokią neleistą veiksmą, šalia kriminalinės bausmės, užsitraukia ir civilinė atsakomybė — nuosolių atlyginimas už padarytą skriaudą.

Spaudos priemonėmis galima papildyti baudžiamąją veiksmą, skelbiant apie asmenį arba grupę neteisingus, garbę žeminančius ir charakterį pažėidžiančius faktus (criminal defamation).

Šitokių spaudos piktnaudžioma Illinois valstybėje draudžia bendras Baudžiamojo statuto straipsnis, liečias spausdintą šmeižtą (libel) ir gyvu žodžiu padarytą garbės žėidimą (slander).

Šio straipsnio tekstas yra sekantis:

"Asmuo papildo kriminalinę šmeižtą, kai jis, turėdamas tikslią apšmeižti kitą, gyvą arba mirusį, praneša kitam asmeniui bet kokiomis priemonėmis tokį dalyką, kuris turi tendenciją sukelti viešosios tvarkos pažeidimą" (Illinois Revised Statutes, Chap. 38, §27 — 1 (a)).

Šmeižtas yra "A" klasės nusizengimas (misdemeanor), baudžiamas pinigine bauda iki 1000 dolerių arba paprastu kalėjimu iki vienerių metų.

Kaip matyti iš straipsnio teksto, spaudos kriminalinė atsakomybė smarkiai apriboja įstatymo reikalavimas, kad toks spausdintu žodžiu per-

ginką elgėsi (disorderly conduct) ir kartu už šmeižtą.

Minėto šmeižto straipsnio antrojo daly nustatytos apsigynimo sąlygos. Šmeižto apkalintiems, šis nuostatas skelbia, kad visose baudžiamojo šmeižto bylose, teisybė, t. y. skelbiamų faktų teisingumas, perduotas, vadovaujantis gerai nutvairs ir teisėtais tikslais, sudaro pilną apsigynimą.

Kiek labiau sudėtingas reikalas yra civilinė atsakomybė už šmeižtą, bet jos nusikymas išėity iš šių pastabų rėmų.

Dr. Kazys Sidlauskas

GINČAS

Du studiojai susiginėjo ką galima vadinti kvailiu.

— Kvailys — tarė pirmutinis — tai žmogus, kuris savo mintis reiškia taip, kad jų niekas negali suprasti. Ar supratat?

— Deja, re, — atsakė ant-

rasis.

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

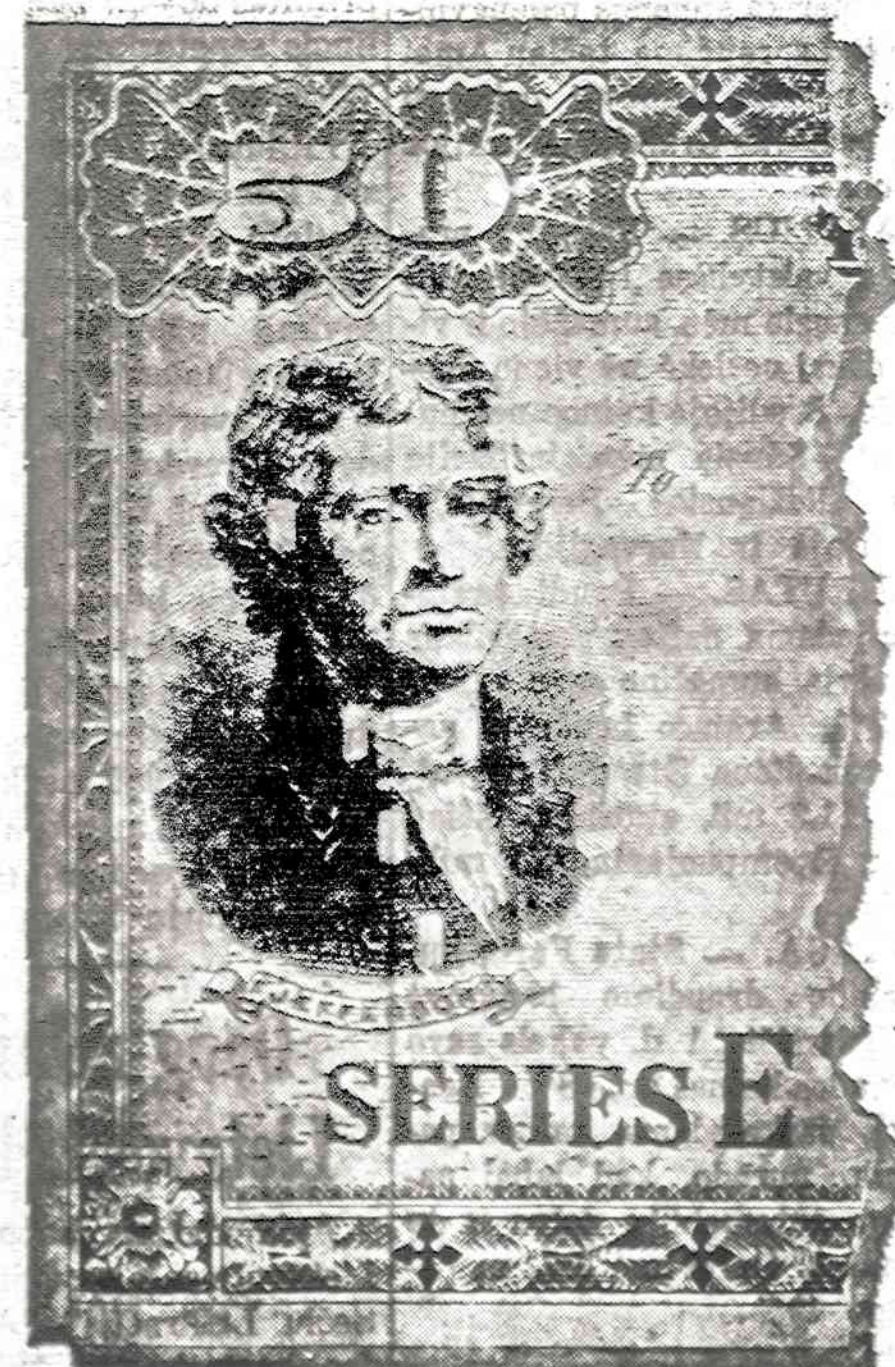
Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvaizdus lietuvius, pirmos lietuvų kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištęsti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentiniai katalikiški, socialistiniai, liausviamiečių ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištęstos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS vardu ir pasiūsti: 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned. Or lost. Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the night spot. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Mielasirdystės poeti Salomėjai

8 m. vasario 17 d. Naujienose VI. Bakūnas labai pasipiktinęs, kad Salomėjos Neries brolis Bronius Bačinskas sesers 70 gimimo metinėse, prisiminimas seserį su liūdesiu, įnešė į Tautos Fondą \$500.00. Aš pasakysiu, tai reto gražumo ir kilnios sielos pavyzdys. Taip tik brolis galėjo padaryti. Spaudoj keletą kartų teko skaityti, kad, va, žiūrėk, ir Sniečkaus motina su broliu tu-

SALOMEJA NERIS

Kaune imta 1926 metų nuotrauka, kai poetė studijavo literatūrą Kauno Universiteto teologijos - filosofijos fakultete.

rejo bėgti iš tėvynės ir pasirinkti tremtį. Niekuomet neradau paminėta, kad ir Salomėjos Neries motina (tėvas buvo mūrės (Kirsuose), jaunesnioji sesutė Ono su vyru ir dukra, brolis agronomas Viktoras su šeima ir jaunesnysis brolis Bronius draug su kitais aplėdo tėvynę ir tėviškes laukus.

Motina visą laiką gyveno su dukra Cicero. Ji ten ir mirė Agr. Viktoras gyvena Chicagoje, Marquette parke.

Abi dukras išmokslino. Sukūrė lietuviškas šeimas. Bronius Lietuvoj buvo kadro karininkas. Po Voldemaro pučo atleistas buvo iš kariuomenės. Dabar su žmona gyvena Canadoj. Jeigu brolis turėjo tokią šventą ir kilnią intenciją — liūdesio valandoje įnešti į Tautos Fondą \$500 iš savo kuklių santaupų, tai junkimės su juo liūdesy, o nesišipataukime (nesityčiokime).

Su Salomėja mokiausi kartu Vilkauskio "Ziburio" gimnazijoje. Ji baigė pirmąją laidą — 1924 m. Aš antrąją — 1925 m. Gimnazijoje priklausė ateitininkams. Buvo labai santūri, trapios sielos, savyje užsidariusi, susimąsčiusi, gan ma-
Savo kūryba visus domino. Visi be išimties jai reikėse respekto. Buvo mėgiama tiek mo-

Paveikslas trauktas Kirsuose, gimtiname Salomėjos Neries kaime. Iš kairės į dešinę apacioje sėdi poetės sesuo Ona Bačinskaitė ir josios pusseserė Eleonora Bačinskaitė. Antroje eilėje sėdi Salomėja Bačinskaitė, josios brolis Viktoras Bačinskas, poetės motina Uršulė Bačinskienė (pabėgusi nuo rusų, pasiekusi Ameriką, pasūnų gyvenusi Ciceroje ir prieš kelis metus mirusi) ir brolis Bronius Bačinskas. Viršuje stovi pusbroliis Eleotauras Bačinskas ir poetės tėvas Simonas Bačinskas.

kytojų, tiek mokinių. Jaunesnių klasių mokiniams bandantiems pirmos savo poezijos posmus, ji buvo didelis autoritetas. Taip supratu iš a. a. Petro Karūžos pasakojimų. Suprantama, P. Orintaitė, A. Vaičiulaitis, K. Grigaitytė jau drąsesniu žingsniu žengė iš paskos Salomėjai.

Vieną kartą kažkaip netyčia pakliuvo į mano rankas mūsų jaunųjų poetų albumėlis iš jo prisimenu "Himnas grietlei". Su sarkazmu gnybelėjau Petrą Karūžą. Jis kaip kūdikis, praviro, kad viešumon išėjo paslaptis. To neturėjo būti.

Salomėja baigė Lietuvos Universitetą. Prof. Mykoliaičio — Putino paunksny bendro ir stiprėjo kūryboj. Metai iš metų savo poezijos grakštumu ir švelnumu garsėjo. Išleido keletą poezijos knygų. Kurios visų, ypatingai jaunimo, buvo mėgiamos. Kurį laiką gimnazijose mokytojavo.

Deja, karas mus nelauktai užklupo. Daug ką išmušė iš pusiausvyros, ypatingai jaunos sielos asmenybės. Naujiems krašto šeiminiškams prireikė ankų. Salomėją pasirinko taikiniu.

Vieną kartą skaitau "Tarybų Lietuvoj" Salomėjos straipsnį. Rašo apie namus, tėvus. Kiek prisimenu, ji teigė savo charakteriu panaši tėvui. Tėvas buvęs pažangus ūkininkas (tautininkas), truputį išdidus, liberaliai konservatyvių pažiūrų.

Motina gera šeiminkė, vaikų motina ir be pretenzijų, labai religinga. Tiesą pasakius visi vaikai panašūs į tėvą. Ji tuo norėjo pabrėžti, kad jos prigimty glūdėjo tėvo polinkiai. Straipsnis buvo trumpas. Ji šeimof bandė surasti tos naujos linkmės pasiteisinimą. Ižiūrėjo tėvo pusėje, nes primygtinai pabrėžė motinos religingumą.

Kur prasidėjo ir kaip baigėsi jos pasimetimas — ne man

spręsti. Daug kas daugiau nežinojo, ar ji turėjo partijos bilietą?

Aš tik noriu paminėti vieną antrą pavyzdėlį.

Alvite ilgus metus gyveno Vincas Bačinskas su šeima. Jis su žmona buvo katalikų organizacijų — spiritus movens.

Vaižinėdavo dviračių kasdien į Vilkauskį į tarnybą 8 kilometrų. Buvo policijos nuovadių sekretorius. Apskr. virš. Goštautui nė iš šio nė iš to atėjo mintis į galvą perkelti jį iš savo motinos namų į Gižų valsčiaus raštine sekretorium. Karas. Nauja valdžia. Gižų partiečiai pusiau bemoksliai. Jis suka visą tą mašinėlį, nes buvo labai sumanus ir turėjo didelį stažą. Įtraukia jį į sąrašus ir išveža visą šeimą su keturiais mažamečiais vaikais.

Ju sesuo Onutė važiuoja į Kauną pas Salomėją gelbėti jos pusbrolio, kurs uždarytas gyvulinio vagonu. Abidvi asarodamos ejo iš įstaigos į įstaigą. Berods nieko nepadėjo nė pats Snieckus. Tik viena paaiškėjo, kad vietinė kompartija galėtų kiek gelbėti. Vincą su šeima išvežė. Jis ten tapo nukankintas. Ką norėjau tuo epizodu pasakyti. Jeigu ji būtų idėjinė komunistė, partietė tai nebūt aimanavusi dėl pusbrolio išvežimo.

Toliau. Būnant prie Vienos, Austrijos, teko arčiau gyventi su viena šeima iš Palemono. Išsikalbėjom be kitų dalykų ir apie Salomėją, nes mudu vienos gimnazijos auklėtiniai.

Jie pasakojo, kad Bučai būvę jų artimi bičiuliai. Girdi, kai Sovietų armija okupavo Lietuvą, Dekanozovas reikalavo pristatyti tris žymiausias poetas parašyti Stalino garbei poemą. Buvę pristatyti ar paminėti B. Brazdžionis, Salomėja Neris ir berods, K. Boruta. Dekanozovas pasakęs, kad B. Brazdžionis tik tinkas Dievui himnus rašyti. Pasiliko Salomėja. Ji maldautė maldavo ją išleisti namo į Palemoną. Mat, Prez. A. Smetonos garbei ji buvo parašius po 60 metų praga poemą. Atsivežė tą poemą ir ją pertempė ant naujo kurpalio ir gavome Stalino poemą.

Tremty yra nemaža mokslo draugų ir šiaip padėjų geriau žinančių negu aš. Galėtų patikslinti išskeltus faktelius. Jau būtų laikas išryškinti mūsų žymius veikėjus, kurie pridengti gėdos ar nežinios skraiste.

Palemonė teko nugirsti iš vietos gyventojų apie Salomėjos drovumą ar kuklumą. Ji mokytojavo gimnazijoje. Važiavo traukiniu. Mergaitės sudarydavo grupelę, nufėdavo į jos kupe ir garsiai deklamuo-

davo jos patriotinius eilėraščius. Ji nieko nesakydavo, tik apsikniaubusi, verkdamo. Jokio apmaudo, ar reakcijos klasėse neberodžiusi. Ji pati viena savo sielą kentėjusi tą mergaitę kandy pasityčiojimą.

8 m. vasario 15 d. "Drauge" Pr. Visvydas rašo, kad saryšyje su Salomėjos Neries 70 metų gimimo metinėmis Tarybinė spauda mirgėte mirgėjo straipsneliais, pasisakymais apie poetės gyvenimą, kūrybą. Sparnuotas šlovinimas užgožė blankų įžvalgumą, kurio šiandien labai pasigenda Salomėjos Neries asmenybė. Stalino pasmilkinimas gi nėra kokia S. Neries gyvenimo dėmė. Toliau: S. Neries jėga glūdi ne komunizme, bet lietuvių kalbos tiksliai pavartotame eilėrašty.

Iš universiteto laikų pažinau P. Pakarklį. Jis buvo ir vėlytas ir mėlytas. Blaškes iš

vieno kraštutinumo į kitą. Vienok su kokia meile ir gailėsčiu P. Stravinskas Naujienose davė jo gyvenimo apybraižą. Tad ir Salomėjos Neries atžvilgiu būkime daugiau santūriūs, korektiški, nes niekas gerai nežino jos pilno gyvenimo, vėdus pasaulio ir net mirties aplinkybių.

Atsiantė man brolis Salomėjos Neries memorialinį muziejų leidinėį 1974 m. išleista. Tėvų namai, jaunystės dienos, atestato nuotrauka mokslo draugai, gimnazija, langai lentomis apkalti, studijų knygelė, jos nuotraukos, prof. B. Sruogos ekskursija Alpėse 1930 m. Pagaliau abudu tėvai džiaugiasi su sūneliu, kuris dabar jau vyras. Yra ir daugiau nuotraukų iš vėlesnių laikų. Be to, paminklinis akmuo tėviškes laukuose. Pav., mes pasigendame

20 metų metinių praga išnokus su kokia meile ir gailėsčiu P. Stravinskas Naujienose davė jo gyvenimo apybraižą. Tad ir Salomėjos Neries atžvilgiu būkime daugiau santūriūs, korektiški, nes niekas gerai nežino jos pilno gyvenimo, vėdus pasaulio ir net mirties aplinkybių.

Manau, kad tos kelios užuominos apie S. Nerį gal paskatins mūsų poetus, rašytojus kiek objektyviau pasisakyti apie jos kūrybą, nuopolių — pasimetimą. Prisimenu savo laiku prel. M. Krupavičius bandė ką paryškinti ir patikslinti.

Jau gerai, kad Pr. Visvydas nors truputį charakteristikoj pasisakė, kad S. Neries jėga glūdi ne komunizme, bet lietuvių kalbos tiksliai pavartotam eilėrašty.

K. Paulius

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIUOLIS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršellais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai viršellais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00. Minkštai viršellais — \$2.00.	\$5.00
Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršellais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršellais — \$2.00.	\$2.00
Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršellais.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografinis bruožas 232 puslapiai	\$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-
tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolių gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4%	4 YEAR MATURITY
	\$5,000.00 OR MORE
6 1/2%	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobilams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kodėl nepaklausti tikinčiųjų?

Stasys J. Jokubka, dabartinis Vilnės redaktorius, laikraščio „Apžvalgoje“ rašo, kad Vilnės redakcijai „prelatus Česlovas Krivaitis nei šilta, nei šalta“. Jeigu taip būtų tai Jokubka gerokai sumažėjusiame laikraštyje tiek daug vietos būtų neskyręs Amerikon rusų atvežtam Vilniaus vyskupijos valdytojui.

Tvirtinimas, kad jam nei šilta, nei šalta taip pat neuoširdus. Česlovo Krivaitis misija jam, kaip imperalistinės sovietų politikos šalininkui, turėtų rūpėti. Jeigu Krivaitis atliks jam paskirtą užduotį, tai Jokubkai bus lengviau; jeigu jis tos misijos neatliks, arba atliks ją atgrubusiomis rankomis, tai Jokubkai bus dar sunkiau verstis. Jokubka, važinėdamas rusų pavergton Lietuvoje, stengėsi pasimatyti su keliais dvasiškiais, buvusiais mokyklos draugais. Grįžęs Amerikon jis stengėsi paskelbti visus pasikalbėjimus su Palangoje ir Panevėžyje ar apie Panevėžį sutiktais lietuviais kunigais. Tais laikais santykiai su dvasiškiais jam labai rūpėjo. Jis norėjo įtikinti, kad Amerikos komunistas nevengia pasikalbėti su kunigais ir paskelbti, kaip jie laisvai „tarybinėje“ Lietuvoje gyvena ir planuoja dar geresnę ateitį. Kodėl Krivaitis jam mažai terūpė, — sunku pasakyti. Gal jis žino, kad Krivaitis ne tikra lietuvis kunigas, bet tiksliai okupanto į prelatus pakeltas ir Maskvai dirbantis tarnautojas. Iš tokio samdinio Maskvai negali būti daug naudos, Jokubka ta. žino, tik todėl jam gali būti „nei šilta, nei šalta“.

Jokubka, pacitavęs ilgą skirsnėlį iš Naujienų įžanginio, kuriame kalbama apie galimą Česlovo Krivaitis misiją Amerikoje, pripažįsta, kad Krivaitis laikosi savo „dvasininko sąžinės balso“. Krivaitis turėtų klausyti savo dvasinės vyriausybės įsakymo, o ne „savo sąžinės balso“. Jeigu pas jį būtų buvęs „sąžinės balsas“, tai jis, neištyręs ir neišaiškinęs vysk. Stadkevičiaus pašalinimo priežasčių, Vilniaus vyskupo kėdėn būtų nesėdęs.

Savo straipsnelio gale Jokubka daro tokį pasiūlymą:

„Jeigu Lietuvoje tikinčiųjų paklaustumėm, ką jie pasirinktų savo dvasios ganytojais, ar prelata Česlovą Krivaitį, ar vysk. V. Brizgį bei bile kurį jo konfratrą, galima eiti lažybų, pasirinktų Česlovą Krivaitį“. (Vilnis, 1975 m. kovo 8 d., 2 psl.).

NEPRIKLAUSOMYBĖS ARAS

Rašo MANTAS AUKŠTUOLIS

25

— Sutinku, Nemy, bet pamėgink tu tai įrodyti užkietėjusiems dogmų gerbėjams. Jie kaip apstėti laikosi savo kromelio, o apie vienybę, arba kovą nenori nei girdėti, nei iš dabar, kai esame ant bedugnės kranto. Todėl reikia, kad jaunimas, susibūrus į bendrą frontą, pradėtų naują mūsų tautos kovą šių laikų gyvenimo pagrindais.

Abi lietuvaitės eina gražiąja Gedimino gatve. Vietinių gyventojų labai maža. Vaikščioja daugiausia rusai.

— Žinai, Birute, kai palyginu šios gatvės žmones su Amerikos, tai mane apima baimė.

— Kodėl?

— Čia visi žmonės tarytum vaikšto taip, lyg juos kažkas sektų su ginklu už pečių, tokie jie atrodo susirūpinę ir keistai baimingi. Tokia išvaizda yra visų: darbininkų, vargšų ir valdininkų. Vadinas, taip yra ne tik čia, bet ir visoje Rusijoje. Baimė, baimė ir baimė. Štai kokia stalinistinės sistemos „žmonijos laisvė“.

— Matyt, Rusijos toks likimas. Žiaurumu iškilo, žiaurumu išaugo ir nuo jo žlugus, — pastebėjo Birutė.

Lietuvaitės priėjo Lukiškių aikštę. Jos

pasiekė buvusius Pirmosios Vilniaus Lietuvių gimnazijos rūmus.

— Čia mokėsi tavo Gintas, — pasakė Birutė, žodį „tavo“ išstardama tik mergaitės įprastu būdu.

— O ten Lukiškių kalėjimas, kur Gintas, želigovskiu pagrobęs Vilnių, buvo kalinamas už priklausymą šaulių organizacijai.

Nemy stengėsi įsivaizduoti, kaip atrodo Gintas, į kalėjimą vedamas ir lenkų žandarų lydimas.

— Kaip matau, mūsų Vilniaus lietuviai yra daug kentę ir tebekentė, — pastebėjo Nemy.

— Štai Vilniaus žaliasis tiltas, kurį statė lietuviai inž. Vileišis. Nemy gerėjosi Neries grožiu ir Gedimino pilies vaizdu, kuris taip puikiai atsivėrė prieš jos akis nuo šio tilto.

Prieš saulėleidį abi lietuvaitės skubėjo į Našlaičių gatvę apžiūrėti senovėje statytą tunelį, kurio, kaip istorija byloja, jungė Gedimino pilį su tolimu užmiesčiu ir turėjo tris slaptus išėjimus. Šių tunelių dar niekas neištyrė. Jie su daugeliu kitų istorinių liekanų dar tebelaikoma mūsų jaunios kartos tyrinėtojų dėmesio.

Puikūs vaizdas į Vilnių iš Našlaičių gatvės aukštumos.

Ant garbingųjų senelio Vilniaus pečių kabojo tirsti, raudoni debesys, kurių, rodėsi, jokios audros negalės išlaikyti.

Nemy žvelgė į slėnį, kur čurlena ma-
žoji Vilnelė.

JURGIS JAŠINSKAS

SAVANORISKAS SIRGULIAVIMAS

(Atsakymas Stasiui Palšiui)

Liūdna, kai žmogus įsikalba sau ligą. Liūdnu, kai jis stengiasi tuo pačiu kitus susargdinti. Liūdnu, kai tie bando mieji tos ligos bacilomis apkrėsti, yra susirgusiojo artimi vienminčiai.

Tokio savanoriško sunegalavimo pavyzdį pateikė biržėnas, evg. reformatas Stasys Palšis šių metų vasario mėnesio Naujienų nr. 36. Tas jo patiekalas pavadinamas: Stanislovo Dagilio Giesmynas ir Julius Janonis.

Kas jam tą drebulį sukėlė? Ogi, jo paties draugbroliai biržėčiai-biržėnai, evg. reformatai vienu kitu pasisakymu apie „vargą poetą Julij Janonį“ jų pačių leidžiamame Chicagoje žurnale, pavadiname: „Mūsų Sparnai“.

Naujienų „pabirinininkas“ ret-

karčiais tam žurnalui irgi ką-
ne-ką parašo. Sakysime eilėje
numeriu (Nr. 33, 34, 35, 36 ir
37) buvo atspausdintas jo ilgo-
kas rašinys apie „aušrininką“
poetą Stanislovą Dagilį. To ra-
šinio vienoje vietoje, prabėgo-
mis (paimtas skliausteliuose)
įrašytas sakiny: „Poetas Julius
Janonis yra buvęs St. Dagilio
bendradarbis ruošiant naują
ev. reformatų giesmyną“.

Sis, autoriaus kalte neišryškintas pa-
sakymas (turėjo būti pabrėžta,
kokio pobūdžio tas „bendradar-
biavimas“ buvo), įstūmė to pa-
ties žurnalo bendradarbi Stasį
Palšį į siaubą. Jis jame gar-
biai šūktelėjo:
„Tuo atplešta St. Dagilio gar-
bės vainiko dalis ir klaidingai
atiduota Julijui Janoniui“. Į tą
šūktelėjimą, paremtą palšine

Ką tikintieji „tarybinėje“ Lietuvoje pasirinktų, šian-
dien sunku pasakyti. Jokubka yra įsitikinęs, kad lažybas
laimėtų jį, atiduodamas savo balsą už Krivaitį, bet Lie-
tuvos tikinčiųjų nuotakas ir simpatijas būtų galima su-
žinoti tik balsus suskaičiavus.

Ką tikintieji tikrai galvoja, galėtų tiksliai jie patys
pasakyti. Jokubka sako, kad vilniečiams „nei šilta, nei
šalta“ Krivaitio populiarumas tikinčiųjų tarpe, bet jis
vis dėlto yra įsitikinęs, kad Krivaitis gautų persvarą.
Kodėl Jokubkai nepabandyti savo spėjimų patikrinti?
Kodėl jam neparašyti „savo draugui“ Motiejui Šumaus-
kui ir nepaprašyti, kad leistų laisvai, be baimės ir be jo-
kio čekistų represijų atsiiklausti tikinčiųjų, ką jie pa-
sirikintų? Reikia sudaryti tikinčiųjų sąrašus, leisti jiems
laisvai pasirinkti mėgiamiausią dvasiškį. Reikia, aišku,
leisti tikintiesiems be baimės ir be represijų pareikšti
savo nuomonę, o vėliau teisingai suskaičiuoti paduotus
balsus.

Tiktai suskaičiavę balsus galėtume žinoti, kurį dvasi-
škį tikintieji labiausiai mėgsta ir myli. Jeigu Krivaitis
gautų daugiausia balsų, tai Jokubka būtų teišus, bet jei-
gu vysk. Brizgys gautų daugiau, tai Jokubka lažybas pra-
laimėtų. Galimas daiktas, kad nelaimėtų nei pirmas, nei
antras, o didžiausiu laimėtoju išeitų kankinys kun. Zdeb-
skis. Lietuviai mėgsta dvasiškį, jeigu jie yra geri pa-
mokslininkai, skeibia dorovės principus; bet dar labiau
lietuviai mėgsta dvasiškį kovotojus; kovotojus už ti-
kėjimo tiesas, už pagrindines žmogaus teises ir už savo
krašto laisvę.

Jeigu Jokubkai pavyktų įtikinti Šumauską, kad jis
leistų patikrinti tikinčiųjų simpatijas vienam ar kitam
dvasiškui, tai Jokubka įeity į Lietuvos istoriją. Jis būtų
pirmas, pasiūlęs patikrinti pavergtos Lietuvos gyventojų
nuotaikas. Tai nebūtų krašto gyventojų balsavimas,
bet tai būtų laisvas tikinčiųjų pasisakymas. Tai būtų
pirmas toks pasisakymas nuo 1940 metų, kai sovietų karo
jėgos ir policija įsiveržė į Lietuvą ir primetė krašto gy-
ventojams komunistinę santvarką, o tikintiesiems —
krivaitius. Ne tik Jokubka, bet visi lietuviai sužinotų
kiek tie primestiniai prelatai yra populiarūs lietuvių ti-
kinčiųjų tarpe.

aritmetika, buvo paryškinta, kad
Janonis, tada jaunas moksleivis,
atliko nelygiavertį poetui St. Da-
giliui giesmių eilėlavimą, bet ki-
tokio pobūdžio patarnavimą, ko-
kį jam (Janoniui), kaip savo glo-
botinui ir išmintingam gabumų vai-
kinui, poetas St. Dagilis buvo
pavedęs. Tą pavidimą Janonis
stropiai atliko. Užtat jam, tą
giesmyną išspausdinus, buvo
įteiktas padėkos pažymėjimas,
pasirašytas paties poeto St. Da-
gilio ir dviejų ev. reformatų ku-
nigų W. Meškauskio ir P. Ja-
kubėno. Rodos, tokio paaiškini-
mo galėjo užtekti.

Kur tau! Siaubo genamas, St.
Palšis iš savo kiemo — „Mūsų
Sparnų“, atlapatavo į Naujienas
ir čia, ilgąje neteisingų tiradų
srovėje išplėkė kailį ne vien ta-
ties žurnalo bendradarbi Stasį
Palšį į siaubą. Jis jame gar-
biai šūktelėjo:
„Tuo atplešta St. Dagilio gar-
bės vainiko dalis ir klaidingai
atiduota Julijui Janoniui“. Į tą
šūktelėjimą, paremtą palšine

„Janonis tebuvo moksleivis
ir jaunas, dar nebaigęs gimna-
zijos mokslo, mirė. Jam neteko
pasireikšti reformatų bažnyčios
veikloje. Kol lankė mokyklą
Biržuose, kaip ir kiti jaunuoliai,
sekmadieniais nueidavo į baž-
nyčios pamaldas ir daugiau nie-
ko...“

Prieš replikuodamas į šį St.
Palšio melagingą teigimą, ra-
šau interjū: šiam pokalbyje
yra liečiamas tik tas poeto Ju-
liaus Janonio gyvenimo ir jo
mokslo laikotarpis, kada jis gy-
veno ir mokėsi Biržuose pradi-
nėje ir vidurinėje mokyklose
(1906—1912 m.).

St. Palšis, rašydamas Nau-
jienose anksčiau pacituotą tvir-
tinimą, privalejo žinoti, kad Ja-
nonis savo prozinėje ir poetinėje
ryba bendradarbiavo prieš I-ą
Pasaulinį karą Biržuose ev. re-
formatų kasmet leidžiamame
„Biržų Kalendoriuje“, greta po-
eto St. Dagilio. O netiesioginiu
būdu Janonis tuo laikotarpiu ir jo
pasitarinaves ev. reformatams ir
jų bažnyčiai daug daugiau, negu
kitas kuris nors jaunuolis moks-
leivis: jis yra mokęs ne vieną
ev. reformatą jaunuolį, kurie vė-
liau iškilo į žymius ne tik tos
bažnyčios kunigus, bet ir į lie-
tuvos bei visuomeninės veiklos
darbuotojus. Tokių dar ir ši-
andien tebeturime: ir okupuoto-
je Lietuvoje, ir šiame, demo-
kratiniame krašte. Argi to ne-
žino savanoriškai sirguliuojan-
tis St. Palšis?

Vien graudų šypsulį kelia St.
Palšio, išsigalvotas tvirtinimas:
„J. Janonio atžvilgiu įrodinėji-
mas giesmių perrašinėjimo at-
puola, kadangi kai St. Dagilis
baigė giesmyno parengimą, val-
kiško 11-kos amžiaus Juliusas
lietuviško rašto nemokėjo...“

kartų keliavo Karalius Vytautas Didysis ir
Kęstutis, jos dalį to kelio atliko pėsčiomis.
Štai puikioles ežeras laiko apglėbęs
Trakus. Ilgas miestelis, jo gale — Kę-
stutis buvusieji rūmai, o už vandens —
senoji pilis.

Abi lietuvaitės, kaip ir kadaise, tauti-
niais drabužiais apsidėčiusios, plaukia
valtele per ežero vilnis.

— Trakų pilis. Čia glūdi didžiausia mū-
sų istorijos paslaptis. Čia gyveno žmoni-
kumo riteris ir teisingas didvyris. Tavo, o
Kęstutis, žmoniškumo jausmais turėtų va-
dovautis visa žmonija — dar plaukdama
ežeru, šiais žodžiais Nemy sveikino pilį.

Kada jiedvi įžengė į didžiosios pilies
kiemą. Nemy pateko į ekstazę. Tokiu
trumpu laiku ji perdaug iš karto pamatė
mūsų senovės didybės. Perdaug jų vienu
metu apimti tokią didelę dalį savo tautos
praeities. Praeities, kaip ir ateities, nega-
lima taip iš karto apčiuopti. Praeiti-
mi reikia nuo mažens gyventi.

Įsivaizdavusi sau visą čia viešpatavusią
didybę, ji norėjo pati sau atkurti tai, kas
čia buvo senovėje. Jausmai ją traukė pra-
eitin, o vaizduotė norėjo tai matyti dabar.

— Galingieji Pramžiai, duokit man
galios praeičiai atkurti, kad mano akys
galėtų įžvelgti senovę, kad nors vieną trum-
pą minutę pajėgiau pamatyti tą gyvenimą,
kuris čia klestėjo visa savo didybe, kad
mano akyse suspindėtų tos spalvos, kurios
mirgėjo čia ir puošė mūsų valdovų gyve-
nimą. Duokit man galios, kad galėčiau

Šį tvirtinimą, paties išsigal-
votą, St. Palšis buvo davęs ir sa-
vo „patikslinime“ „Mūsų Spar-
nų“ žurnale. Jam ten buvo pa-
tarta pasiskaityti kun. Povilo Ja-
šinsko („pabirinininku“ nei gim-
binė, nei asmeniškai pažįstamas),
dabar okupuotoje Lietuvoje Bir-
žuose tebeįnandam kunigo pa-
reigas, liudijimą. Mielasis kai-
mynas St. Palšis to patarimo
„negirdėjo“ ir jo Naujienose ne-
paminėjo. Užtat čia prisieina tą
liudijimą pakartoti:

„...Ji (Janonio motina J.) sa-
vo vaikų neleido į Melaišius pas-
kaimo samdomą daraktorių, o
pati mokė skaityti ir rašyti.
Penkerių metų Juliusas jau
skaitė ir uoliai ant marmurinės
lenteles brėžtuku — gripeliu —
rašinėjo visokius ženklus ir rai-
des... Sekmadieniais ir kiekvie-
nu laisvesniu laiku Janonių tro-
belė virdavo savotiška mokyk-
la. Čia rinkdavosi ir kaimynų
(Beržinių km., J.) ir Melaišių
kaimo vaikai... Tokiu būdu Ju-
liui vaikystės metai kartu buvo
ir pradinio mokslo metai. O jis
buvo uolus savo motinos moki-
nys“. („Literatūra ir Kalba“,
VIII tomas, 14 ir 17 psl.).

O, štai, kito liudinininko, gyve-
nančio Lawrense, Mass., M. Sta-
kionio Stonie's parodymas. M.
Stakionis yra Naujienų ir Ke-
leivio bendradarbis. Jis kartu
su Janoniui lankė Biržuose pra-
dinę mokyklą ir gyveno viena-
me name. Abu buvo labai arti-
mi draugai. Jis į pateiktus jam
klaismus, atsakė:

„Kai Jūs kartu su Janoniui
mokėtės Biržuose, ar vien ru-
šiškai kalbėdavotės?“

„Ne! Visada lietuviškai kal-
bėjomės“.

„Ar Janonis mokėjo kalbėti
ir rašyti lietuviškai tik įstojes
į Biržų pradinę mokyklą?“

„Labai gerai lietuviškai rašė
ir tikrai, tikrai lietuviškai kal-
bėjo. Kaslink kun. Povilo Ja-
šinsko pareiškimo minčių Jano-
nienės darbuotės dėl mokinimo
vaikų, tai viskas teisinga. To-
dėl, kad ir mano pusbroliai (bro-
liai) Petras ir Jurgis Stakioniai
ir kitas mano pusbrolis Jurgis
Stakionis ir mergaitė Zaldokaitė
eidavo į Beržinius (iš Melaišių
km. J.) kas Janonienę moky-
tin...“

Ir po šitokių liudinininkų paro-
dymų St. Palšis gali svaigintis
savo išsigalvojimu, kad Julius
Janonis nemokėjo lietuviško ra-
što, kai St. Dagilis baigė ruošti ev.
reformatų giesmyną...

St. Dagilio 1907 m. baigtą
ruošti giesmyną, Palšio žodžiais:
„...atitinkama Vilniaus sinodo
komisija tikrino 1908 m. „Ne-
baigto tikrinti veikalo niekas ne-
perrašinėja. Taigi, ir Janoniui
nei 1907, nei 1908 metais dar
nebuvo pavestas to giesmyno ar
jo pataisyti vietų perrašinėji-

mas. Jis tą pavidimą galėjo pra-
dėti vykdyti 1909 metų pirmo-
sios pusmetyje. Ir baltai prieš
Vilniaus sinodo 1909 m. susirin-
kimą, kuris buvo ir dabar te-
bėra vykdomas vasaros laiku —
birželio mėnesio 23 dieną. Tas
„Vilniaus sinodas 1909 m. gies-
myną priėmė ir nutarė jį spaus-
dinti“.

St. Palšio Naujienose atspaus-
dintame rašinyje esama ir links-
mo pobūdžio išvedžiojimų. Jis
poroje vietų pakaltinęs „pabiri-
nininką“ už pasinaudojimą dabar-
tinėje Lietuvoje pateiktomis
spaudoje žiniomis apie Janonį ir,
tuo norėdamas mesti pagali į
Jašinsko pakaušį, kaip palankų
okupantui, čia pat, Naujienose
naudoja iš mizerniausio propa-
gandinio komunistinio klamsto
— Gimtojo Krašto 1908 m. ko-
vo mėnesio 7 d. Nr. 10 ilgoką ci-
tatą, kurią, sujungęs su ev. re-
form. giesmyno prakalbos iš-
trauka, išspaudžia išvadą:

„Nei giesmyno leidėjai, nei so-
vietinis „Gimtasas Kraštas“
giesmyno reikau St. Dagiliui jo-
kio bendradarbio nepriskiria...“

Į tokį humoristinio atspalvio,
giesmyno leidėjų ir „Gimtojo
Krašto“ sugretinimą prisieina
atsakyti:

1. To giesmyno leidėjai patys
nusprendė, kokia forma ir koku
būdu padėkoti Janoniui už jo
įdėtą darbą giesmyno ruošoje.

2. Gerbiamas Kaimyne, Palši,
nekaltingai ano vargšo „Gimto-
jo Krašto“ ir kitų okupuotoje
Lietuvoje pasirodusių leidinių,
kuriuose jie garbina, kaip Jūs
sakote, „vargą poetą Julij Jano-
nį“. Tų leidinių ruošėjai ir
rašytojai dar nevėsią žino apie
Janonį. Būkime tikri, kad tas
„Gimtasas Kraštas“ mieliai bū-
tų patarnavęs viešumai apie Ja-
nonio pasireiškimą ev. reform.
giesmyno parengime. Jie ten ir
daugiau dalykų nežino, kurie
yra praversti žinoti.

Jašinskas, Naujienų „pabiri-
nininkas“, yra parašęs knygą apie
poetą Julij Janonį. Toji knyga
yra spausdinama ir, norisi tikė-
ti, greitai bus išleista. Ji pa-
rašyti buvo naudojama, ne tik
visi jam žinomi šaltiniai, bet
ir Janonių šeimos archyvas. Iš
to archyvo buvo paimta žinia
apie moksleivio Janonio talti-
ninkavimą ev. ref. giesmyno pa-
rengimo. O kokias duomenis,
išskyrus asmeniškai sumes-
tus aritmetinius skaičiavimus,
remiasi savanoriškai sirguliuo-
jantis biržėnas Stasys Palšis?

Į jo tolimiausius rašymus he-
bus reaguojama. Tam, kad visa
byla neišvirstų ir rašytojo An-
tonio Rūko parašytos „Bumbulio
ir Dundulio“ komedijos dialo-
gus.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI „NAUJIENAS“

sutikti tuos žvilgsnius, kurie čia švytavo,
kad galėčiau pajusti tą džiaugsmą, kuris
gaivino jų širdis. Senovė, kokia tu didin-
ga buvai.

Saulė. Aš pavydžiu tavo spinduliams,
kurie švietė Kęstutui ir glostė Birutės ir
jo sūnau Vytauto veidą...

Tyla. Viskas slypi praeities vandenynė.
Nei balso, nei kardo žvangėjimo, nei šal-
mų žaibavimo. Tik gamta nepasikeitęs.
Joje viskas pastovus. Tik žmogus kinta. Ne,
jis irgi nekinta. Jis tik gimsta, iš kartų
į kartas. Ir žmogaus darbai ir kūryba yra
pastovūs, ką jis sukuria, amžiams lieka.
Net sugriautos pilies išlieka neišdildomi
pamatai.

— Barbarai. Kam sugriovė Trakų pilį?
Kam kankinat ir žudot mūsų tautą — bal-
siai sušuko Nemy.

— Pasitraukit jū, amžinieji kultūrų
griovėjai, iš mūsų krašto. Vien tik mes
teturime teisę gyventi savo tėvų padangė-
je. Lai kiekvienas mūsų žeme jūsų au-
žengtą žingsnis bus jums prakeikimas, —
pyko prislėgta Nemy.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3273

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠERIJĄ, AUSA, NOSIES
IR GYDYMĄ LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 8-3 val.
Po sėkmingos 1974 m. operaci-

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius,
1938 S. Main Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 763-3310 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAS
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: ME 4-1818
Rezidentinis: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

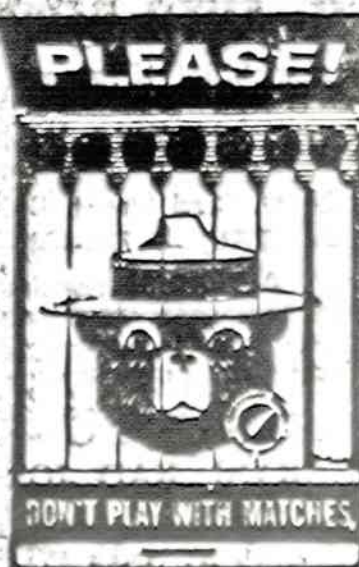
DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. vak. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HEmlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti tel. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tel. GI 6-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

ARGI NIEKAS NEPASTEBEJO?

Norėjau pradėti šį rašinėlį
labai banaliu pasakymu: argi
sutartinė tyla?

Reikalas toks. "Europos lie-
tuvis" praeitų metų gruodžio
3 dienos laidoje paskelbė kun.
K. A. Matulio rašinėlį "Ne-
paprastas radinys". O radinys
tikrai nepaprastas.

Straipsnio autorius rašo apie
Kretos saloje surastą skritulį,
kuris buvęs padarytas 1700 me-
tų prieš Kristų, "indoeuropei-
čių kalba, visai skirtingai nuo
dabartinių Kretos žmonių kal-
bos".

Toliau autorius sako: "Prie-
to įrašo ilgą laiką sėdėjo Alek-
sandro Grant, buvęs iki 1973
m. spalio mėnesio gimnazijos
(High School) vyriausias fi-
zikos mokytojas Craigie High
School, Dundee, kol visai ap-
ako. Norėdamas bent kiek bū-
ti žmonėms naudingas, pasi-
ėmė iššifruoti Phaestos įrašą.
Po sėkmingos 1974 m. operaci-

jos akys pagerėjo ir jis dirba
toliau".

Noriu pacituoti pirmosios
įrašo pusės žodžius:

"Koke Psialuati suvadina a
koruzimo psienesu tai atlaikė
už n ieka žemeltė tai, kiti žė-
menie psiauru mane ti atlu-
na kovnasalua su meduama -
na - eda atlanta ugnie..."

Koki sieluiti suvadina sienu
Karūzima - tai atlaikė - už
- nieka žemeltė tai - kiti
žmonija psiauru mano kad at-
luana kovuja - šalis nusidūmė
- ugnis su - eda atlantijs..."

"Jei garsiai skaitytume, gir-
dėtume lietuviškų žodžių sąs-
kambį, bet turinį sunkiai su-
prastume. Reikia paaiškini-
mo".

Paaiškinimas atrodo taip:
"Kokį pasalūnaitį suvadino
kariai pasieniečiai. Tai (puoli-
kai) atlaikė. Už nieką (buvo)
žemelei tai. Kiti žymieji pa-
siuntė mane ten Atluana ko-
vojo. Salas su medžiais suėdė
Atluana ugnis... Koki (kuri)
salutė suvadino (suauskė) sie-
nų sargus, kariūnus karius, tai
atlaikė. Už nieką žemelei tai.
Kita žmonija. Psiuru mano,
kad Atluana kovoją. Šalis
nusidūmė (dūmais nuėjo) Ugnis
suėdė Atlantijs". (A. Grant
Atlantijs vadina Atlantis. Red.).

Tikrai, mums, lietuviams
tas radinys labai svarbus. Jis
įrodo lietuvių kalbą esant pa-
grindine indoeuropečių kal-
ba. Kartu įrodo, kad lietuvių
kalba yra nejaunesnė, kaip
4000 metų.

Kun. Matulio rašinėlis tenka nuo-
širdžiai padėkoti už šio klaui-
simo išsklaidymą. Neretai
okupantių propaganda teigia,
lietuvių kalbą esant kilusia iš
slavų. Šis faktas tokius tvirtin-
imus visai paneigia.

Zinoma, kiekviena kalba
laiko tekmeje keičiasi, tobulė-
ja. Bet pagrindai amžiams
lieka tie patys. Tai mes aiškiai
pastebime iš paduotos medžiagos.

Pavyzdžiui gali būti ir vo-
kiečių kalba. Atsimenu, kartą
Vokietijoje man buvo patekę
į rankas labai sena germanų
kalba parašyta knyga. Tuo lai-
ku daug teko skaityti litera-
tūros vokiškai: manau, kad
vidutiniškai buvau kalbą pra-
mokęs, bet, kada mėginiau
suprasti senos knygos tekstą,
negalėjau susigaudyti, ir ga-
na. Teko turėti pažinčių su vo-
kiečiais sportininkais ir kitais,
bet, deja, ir jiems nelabai te-
vyko aiškinti.

Pirmą peršasi kai kurios iš-
vadėlės. Visi sutiksime su tuo,
kad mūsų atžalyno tarpe
lietuvių kalba nelabai vertina-
ma. Atsipašau, bet yra ir besi-
gėdinančių lietuvių kalbos. Yra
nenorinčių viešai parodyti lie-
tuvių kalbos mokėjimo. Lyg tai
lietuvių kalba būtų niekam ne-
verta.

Yra ir visai nenorinčių lie-
tuvių kalbos mokytis, nes jiems
atrodo, kad kitos kalbos, šian-
dien plačiai vartojamos pla-
čiame pasaulyje, yra geresnės.
O geresnės tik dėl to, kad dau-
giau yra tomis kalbomis kal-
bančių...

Šis akiavizdas įrodymas apie
lietuvių kalbos senumą galėtų
būti jaunimui, net ir mokykli-
nio amžiaus, didelių įtaigioji-
mū. Kada lietuviškose mokyk-
lose stengiamasi įskiepyti vai-
kams savo kalbos meilę, trūks
ta konkrečių įrodymų, kas ta
lietuvių kalba iš tikrųjų yra.

Dabar, kada tikras įrody-
mas bado akis, tikrai būtų ge-
ra, kad lietuviškose mokyklo-
se, ypač tyrėnų klasių ar
skyrų mokiniams, šis faktas
būtų parodytas.

Kodėl laukiau mėnesį laiko
ir... tylėjau. Dėl to, kad ti-
kėjau, kad už šio fakto užklius
Lietuvių Bendruomenės vado-

vybės ir įtaigos lietuviškias
mokyklas ir jaunimą. Deja,
tas svarbus atidengimas nesu-
kėlė jokios reakcijos. Sunku
būtu patikėti, kad LB vadovai
nebūtų to pastebėję, nes jie
skaitytų visą spaudą, ir į atsilie-
pimus spaudoje atsižvelgia.
Pasitenkinti spaudos neskaity-
mu būtų tikrai juokinga.

Nuosirdžiai kviečiu tėvus,
lietuviškų mokyklų vedėjus,
tėvų komitetus ir jaunimo or-
ganizacijas susidomėti. Jau
daug metų kalame visur ir vi-
suomet, kad jaunimas turės
užimti mūsų vietas: jį reikia
visapusiškai paruošti. Čia pa-
ti geriausia proga.

O LB švietimo vadovybei,
nori ar nenori, tenka priminti:
verčiau išnaudokite tokias pro-
gas, bet ne pirskite knygas ir
vadovėlius, niekinančius Ne-
prikllausomos Lietuvos laiko-
tarpį ir keliančius dabartinį
pavergėjo "didelį gerbuvį",
atnešą į pavergtą tėvynę.

Mažiau domėkitės reikalais,
jums visai neprikllausančiais.
Pasivaikščiokite svetimais ta-
kais galimas kai kada, bet ne
tada, kada savi takeliai žolė
apžėlė.

Mirė mokytojas A. Ryliškis

Mokytojas Andrius Ryliškis,
ilgai ir sunkiai sirgęs, mirė ko-
vo 4 d., 4 valandą ryto.

Ryliškis už lietuvišką mal-
daknygę dar caro laikais buvo
išsiųstas į Rusiją. Jie ten greit
prisitaikė ir gana tvirtai įsikū-
rė.

Mokytojas A. Ryliškis gimė
1897 metų lapkričio 30 dieną.
Mokėsi Rusijoje, o vėliau vie-
noje karo mokykloje dėstė rusų
kalbą. Dalyvavo Pirmame Pa-
saulio Kare ir buvo sužeistas.
Neprikllausomoje Lietuvoje
mokytojavo Varenos mokykloje.
Hot Springs mieste begy-
vendamas parašė atsiminimų
"Fragmentai iš praeities miglų".

SKAITYK PATS IR PARAGIN
KITUS SKAITYTI
NAUJINIENAS

Mirus

A. A.
DALIAI JUKNEVIČIŲTEI -
ŠIMOLIŪNIENEI

Jos vyrui dr. Sauliui Šimoliūnui, nenuilsta-
mam visuomenininkui, reiškiamo gilią užuo-
jautą

Z. ir A. Juškevičiai

5 Metų Mirties Sukaktis

STANLEY MANKUS

Gyv. 10912 So. Artesian Avenue

Mirė 1970 metų kovo mėn. 10 dieną, sulaukęs 76 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Eržvilko vls.

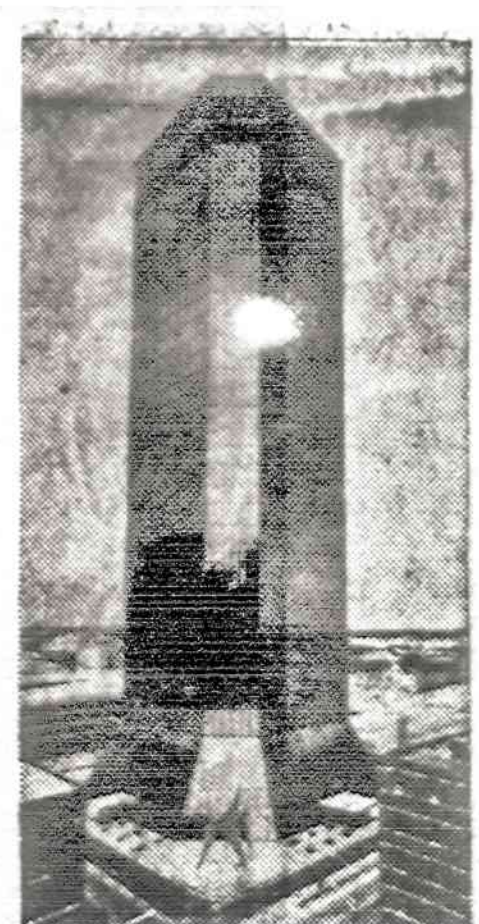
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko našlę: žmoną Juliją, gimusią Azukaitę, dukterį June Hill,
anūkat: David ir Donald bei kiti giminės draugai ir pažįstami.

Mes Tavo, mūsų brangiausios, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebeįėjai, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva šio žemėlė.

Nuotidė lieka:

Žmona, dukteris ir anūkat.

Aukščiausias Fort Worth, Texas pa-
statas yra "National Bank", 37 auk-
stas. Priekyje stovi skulptoriaus Alek-
sandro Calderio skulptūra "Aras".

PATEISINO

Gatevės judėjimo tvarkytojas
sustabdo automatinę ir kreipiasi
į vairuotoją:

— Ar išprotėjote! Vairuojate
prieš "srovę" 100 mylių per va-
landą greičiu, tik ką pralėkėte
raudoną šviesą... Tas jums vel-
tui nepraeis ir siekia savo už-
rašų knygelės "receptui" rašy-
ti.

— O, — prataria šalia vairuo-
tojo sėdėjusi dama, — šį kartą
patys apsijuoksite... — Argi ne-
pastebite, kad jis visai girtas? —
ir todėl reikia jam atleisti...

AUKLEJIMO METODAS

— Kada aš su vyru baruosi,
vaikus išsiunčiu žaisti gatvėn,
— sako draugė draugai.

— Malonūs vaikučiai! Jie
kaip gilytės žydė žydi. Tuo-
jau matosi, kad jie dažnai būna
grįname ore.

AFORIZMAI

- 1) Gafima sugriauti šventovę,
bet ne religiją.
- 2) Nesipriešinimas piktam —
skatina nusikaltimus.
- 3) Daugžodystė yra lazda, ku-
ria remiasi silpnas protas.

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Viešpats neapleis savo žmonių dėl didžio savo vardo".
1 Sam. 12:22.

Panašus Samuelis ragino Izraelitus atsiminti didžius, jiems padarytus
Dievo darbus; jų išgelbėjimą iš Egipto nelaisvės ir užlaikymą tyruose, ir
įvedimą į Izraelio šalį. Atsiminę tokią Dievo vadovystę, jie turėjo būti iš-
didinti ir dėkingi Dievui. Panašiai Viešpats išgelbėjo mus iš pasaulio, iš
nuodėmės nelaisvės. Išvedė iš tamsos ir įvedė į savo šviesią šviesą ir
sureikė mums didžiausius ir brangiausius pažadus, kurie linkmina mūsų
sirdis, stiprina ir gelbsti mums eiti siaurojo keliu, kol pasiekime dangi-
sąjį Kanaaną.

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei paraišysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RASTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1416 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-5

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠT. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Telef.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS LIENA
IR NAKTI.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET

Phone: YArds 7-1911

ŽALIŲ VAISIŲ, DARŽOVIŲ SUNKA PAGYDĖ ARTRITŲ IR LEUKEMIJA

Dvidešimties amžius savo pagerinimais ir "paskaninimais", chemikalais perpildė visą mūsų maistą, kad žmonės instinktyviai pradeda grįžti prie natūralaus maisto ir gerimo, kaip gamta pati yra pagaminusi. Šiandien žalių vaisių ir daržovių sunka, be jokių vitaminų ir mineralų priedų pradeda įsigyti gerą vardą ne tik kaip sveikas maistas, bet ir kaip gydomasis vaistas.

Šiomis dienomis Naujienų skaitytojai turėjo progą susipažinti su morkomis, kurių sunka pradeda užimti pelnytą vietą terapeutikoje (gydyme žmonių).

Dr. H. E. Kirschner savo knygoje "Live Food Juices" 23 straipsniuose pateikia patį iš savo praktikos ir kitų patyrimų stebuklus, kaip pagijo ir buvo nuo Giltinės išgelbėti vien tik savo įprastą maistą pažeidimai natūraliu maistu, žaliomis, šviežiomis daržovėmis ir kai kurių daržovių, k. a. morkų

ir vaisių sunkomis. Iš daugybės daktaro aprašytų pavyzdžių, kaip žmonės, kurie nebeturėjo vilties, pagijo ir pasveiko, susipažinkime su stebėtinais pagijimais nuo dviejų žmonių ryškia — artričio ir leukemijos.

Leukemija. Viena šeima turi tris vaikus, kurių vienas apsirgo leukemija ką tik gimęs, antras gimė jau su leukemijos liga, o trečias nuo pat pirmos dienos po gimimo pradėtas maitinti morkų sunka, šandien visi trys auga normaliai, kaip geriausios sveikatos jaunuoliai (pirmieji du pradėti maitinti morkų sunka tik diagnozė parodė, kad jie turi fatališką kraujo ligą).

Pirmasis pacientas — 1951 metais gimusi sveika graži mergaitė jau pirmomis po gimimo dienomis pradėjo išblyksti ir porai mėnesių praėjus jos tėvai susirūpinę kreipėsi į savo šeimos gydytoją. Nustatė, kad ji turi leukemiją mergytė buvo nagabanti į ligoninę ir per pusš-

Olandijos princesė Christina ir kabinietis Jorge Guillerme New Yorko Olandijos konsulate paskelbė, kad jie šią vasarą susituoks.

tos dienos jai transfuzijoms buvo sunaudota 25 bonkos kraujo. Deja, visos medicinos pastangos išgelbėti tą kūdikį negelbėjo: ji mirė sulaukusi tik 3 mėnesius amžiaus.

Sekantis kūdikis, berniukas — gimė 1953 metais, lig dar negimęs apsirgęs leukemija. Kūdikio laimė, iki tos datos daktarai jau turėjo sensacingą istoriją kaip maitinama vien morkų sunka — dideliu kiekiu šviežių, žalių (nevirtų) morkų sunkos Mrs. Catherine Ferraro pagijo nuo blūzės vėžio!

Naujagimis buvo pradėtas maitinti vien tik morkų sunka. Per 3 mėnesius nebuvo berniukui duota jokio kito maisto, kai tik sveiku, šviežių, žalių morkų sunka. Po trijų mėnesių kūdikui maistą pradėta pajavrinti vaisiais ir daržovėmis, ir po metų laiko vaiko kraujo skaidrumas parodė, kad jo kraujyje nebebuvo leukemijos nė ženklo. Daktarai nustatė, kad "stebuklą" padarė morkos. Po penkių metų vaikas yra visais atžvilgiais normalus ir sveikas, išskiriant bronchų astmą, kuria vaikas kartais apsergęs, bet astma su leukemija neturi nieko bendro.

Trečiasis kūdikis — graži mergytė gimė 1954 metais. Vos gimusi buvo patikrintas kraujas, kurs nerodė leukemijos nei ženklo. Tą gerą atvejį daktarai aiškina faktu, kad tu kūdikį motina per visą nėštumo laiką reguliariai gėrė morkų sunka. Atsargos dėlei, kūdikis nuo pat gimimo dienos per 3 mėnesius buvo penėtas vien morkų sunka. Iki keturių metų — paskutinio kraujo apskaičiavimo, būdama 4 metų amžiaus mergytė yra sveika "kaip ridikas". Bet "atsarga gėdos nedaro" — ji kasdien tebeišgeria morkų sunkos po dvi stiklines per dieną.

Artritis. Su šia žmonijos ryškia jokia "supažindinimo" nebe reikia, nes daugumas žmonių didesniu mastu ar mažesniu patys yra susipažinę. Dėl to Dr. Kirschner iš karto pateikia vienos ligonės tebešėtiną pagijimą, kaip ji pati nupasakojo.

"Per išties 26 metus sirgau artritu. Pirmieji rūpestį sukėlusieji simptomai prasidėjo esant 19 metų amžiaus. Prasidėjo nuo dešinės kojos ir po kelių dienų jau persimetė į abudu kelius, alkūnes, riešus ir rankų pirštus. Visą laiką kankino skausmai. Daktarai pasakė, kad nuo artričio nėra žinomų vaistų".

Sulaukus 26 metus amžiaus, jos artritis "užsidegė" (inflammatory arthritis) ir ligonė jau nebegalėjo net judėti, o skausmas buvo nebeapkenčiamas. Morfijus nieko nebegelbėjo. "Penkeris metus vėliau (1954) išgirdau apie žalių vaisių ir daržovių sunkos naudą sveikatai. Per amžių išbandžiusi visokias gydymo, nebetikėjau, kad man bet kas begelbės, bet vis dėlto nutariau išbandyti — juk skęstantis ir už šiaudą stveriasi".

Ji pradėjusi gerti vaisių ir daržovių sunkas, atsisakė nuo bet kokių virusų ar kepmo

maisto: nebevalgė mėsos, nebe gėrė vandens, visiškai atsisakė cukraus, druskos ir bet kokių prieskonių. Gėrė po dvi kvortas morkų sunkos kiekvieną dieną ir po vieną bonką šviežių vynečių sunkos, vieną bonką šviežių salerų sunkos, priedams dar po nedaug burokėlių ir petruškių sunkos.

Reakcija buvusi nepaprasta — per kelias dienas buvo sugedę viduriai, bet pagaliau pradėjo gerėti. Savo vienu sulčių dietos ji nei vienai dienai neišsėdėjo, ir per 8 mėnesius visi skausmai baigėsi ir sąnarių išsukimai liovėsi. Beviltinga pacientė dabar sveika gyva moters, ir kas dar daugiau — jos akys prašvito: per metų metus nešiojusi "bifokalus" akinius, vieneriems metams praėjus akiniai pasidarė nebereikalingi.

Dabar, po eilės metų, būdama sveika ir linksmą, ji prisipažįta valganti tik žalius vaisius ir daržoves ir vis dar morkų sunkos išgerianti po porą kvortų kiekvieną dieną.

VENGĖ PATARIMŲ

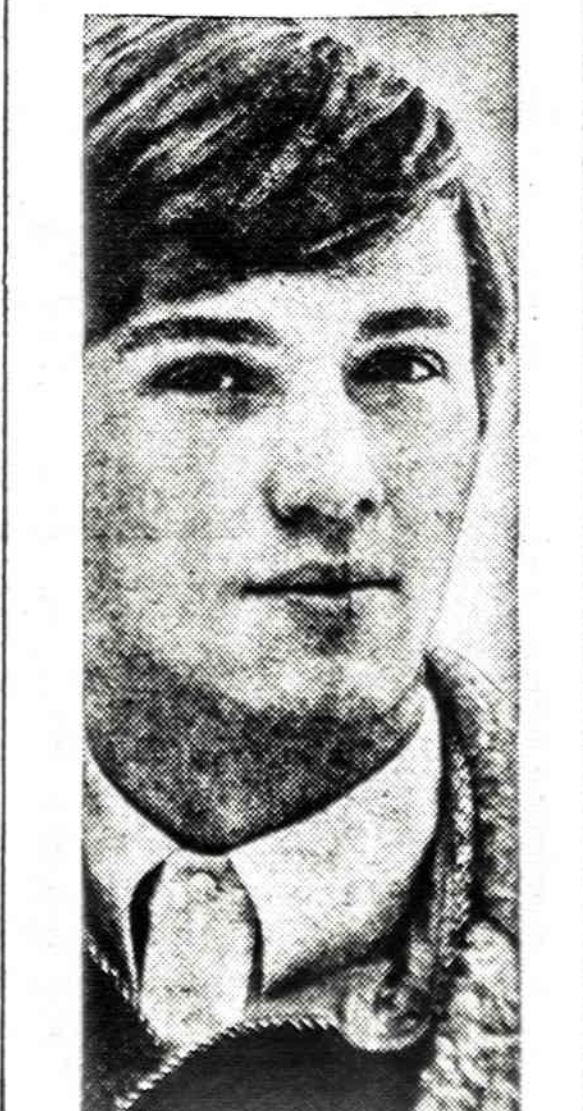
Kodėl Dievas sutvėrė pirmą vyrą, o tik vėliau moterį? — paklausė kapelionas egzaminuojamąjį. Šis atsakė: — Todėl, kad jam bekuriant moteris nesikištų su savais patarimais.

Seni kvailiai yra kvailiesni už jaunos.

TRUMPAI

— Anna Sudeikienė iš šiaurinės miesto apylinkės lankėsi Naujienose pasimatyti su ilgamečiais pažįstamais, pratęsti prenumeratą, palinkėti geros sveikatos darbuotojams ir skaitytojams. Dėkui už aplankymą, geros linkėjimus ir už 5 dol. Naujienų paramai.

— Ciprijonas Genutis iš Marquette Parko apylinkės, Chicago šaulių foto korespondentas, įteikė 10 dol. Naujienų paramai

Richard Thomas, 23 m. aktorius, pasirodė televizijos programoje "The Waitons", New York'e susituokė.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

WAITRESSES

Excellent base salary plus fast customer turnover for tips. Most shifts available.

Experience preferred.

Apply in person only from

9 A. M. — 11 A. M. and

2 P. M. — 4 P. M.

WIMPY GRILLS, INC.

22 W. MONROE ST.

Room 1200

WANTED WOMAN for light house-keeping and care of 2 small children 5 days a week from 7 A. M. to 6 P. M. Vicinity of Lawrence & Pulaski. 267-8615.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

OPPORTUNITY CALLS

Great chance to start your own business. This building is presently being used as a tavern and part of this building is set up as a nursery school with capacity for 55 children. Building size is 60 x 125'. SPICER REALTY 735-4800

FOR SALE BY OWNER

6 room brick bungalow, finished basement, 2 car garage, low taxes. Must see to appreciate. 735-4984

Tony Butkus žaidžia St.

Rita aukšt. mokyklos krepšinio komandoje Mustangs, kuri nugalėjo Oak Lawn Rams ir tapo apylinkės čempionu.

Amerikos Raudonojo Kry-

žiaus rengiami baidarėmis plaukiojimo bei vandens sporto kursai jaunimui nuo 11 m. amžiaus prasidės balandžio 5 d. Lincoln parko pradžioje. Vandens sporto instruktorių klases pradės balandžio 12 d. 1 val. ten pat esančioje Jūrų skautų bazėje ir tęsis taip pat 7 sekančios šeštadienis. Priimami jaunuoliai iki 17 m. Registracija ir informacija teikiama Raudonojo Kryžiaus. Tel. 467-5800, ext. 266.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURSTEINA Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Federalinių ir valstybės pajamų mokesčių apskaičiavimas INCOME TAX Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas.

REAL ESTATE Paraišų palidėjimas NOTARY PUBLIC Draudimo informacijos INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY 2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO. Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Telef.: Republic 7-1941

LAIKAS GERĖJA

ARTI KEDZIE prie parko 12 m. 2 butų po 5 1/2 kambarių mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. \$44,000. PAJAMOMS gražus bungalow Marquette Parke. 2 butai, 6 ir 3 kambariai. Gazu šildymas. 50 pėdų lotas. Garažas. \$21,800.

SVIESUS, DINDINGAS 16 m. 3 butų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Alum. langai. 40 pėdų lotas. Marquette Parke. \$46,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Atskiri nauji gazu šildymai. Karpetai. Alum. langai. Arti ofiso. \$28,500.

4 BUTŲ didelis mūras. neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazu šildymai. Brighton Parke. \$30,000.

DIDELIS 5 KAMBARŲ 2 aukštų 20 metų mūras. 1 1/2 vonios. Sausas pušinis bėsmantas. Blokas į pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. \$22,950.

2 AUKŠTŲ MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Viena senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.

3 BUTŲ OCTAGON originalas, modernus vidui. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$45,000.

10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas. Alum. langai. 60 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas, virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų. \$77,000.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200 BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIROS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Irengetu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai 560 pusečių automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4045 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Jei "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sanderius su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tylaia lietuvių dauguma žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visotino lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____